

Mál nr. 154/2026

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 20. febrúar 2025, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V, dags. 12. maí 2026.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 12. maí 2026.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að starfsmaður á vegum X var að vinna við að skipta um mæli á heimlögn heitavatns hjá M. Við það verk hafi heimtaugin gefið sig með þeim afleiðingum að fasteign M varð fyrir vatnstjóni. Í málskoti krefst M bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V með þeim rökum að tjónið verði rakið til saknæmrar háttsemi sem X beri skaðabótaábyrgð á. Tekur M m.a. fram að það hefði verið eðlilegt af hálfu X að skrífa fyrir heimlögnina áður en hafist var handa við verkið, nokkuð sem hafi ekki verið gert. Þá byggir M einnig á að starfsmenn X hafi áður unnið á staðnum án þess að gera neinar athugasemdir við ástand lagnanna sem þeir hefðu átt að gera teldu þeir ástand þeirra jafn slæmt og V virðist byggja á.

Í athugasemdum V er á það bent að til þess að bótaskylda geti stofnast úr ábyrgðartryggingu X þurfi M að sanna að hann hafi orðið fyrir tjóni sem rekja megi til saknæmrar og ólögmætrar háttsemi sem X geti borið ábyrgð á. Þá bendir V á að það komi fram í gögnum málsins að starfsmenn X hafi skipt um mæli á heimtaug heitavatns í fasteign M. Heimtaugin sem um ræði sé í eigu húseiganda og á hans ábyrgð. Af því leiði að ábyrgð á viðhaldi og eftirliti lagnarinnar hvíli á eiganda fasteignarinnar. Við verkið hafi verið nauðsynlegt að loka fyrir aðalloka heitavatns í tengigrind en við það hafi lögnin í fasteigninni brostið með þeim afleiðingum að heitt vatn hafi byrjað að leka. Starfsmaður X hafi brugðist eins fljótt við og kostur var og lokað fyrir vatnstreymið inn í fasteignina með því að skrífa fyrir aðalkrana úti í götu. Ekki sé ágreiningur um þessa atburðarás, sbr. eftirfarandi sem komi fram í málskoti: „*During the intervention, while a Selfossveitur employee was shutting off the hot water valve inside the property, a pipe carrying hot water suddenly burst.*“ Telur V að fyrirbyggjandi myndir sýni að orsök þess að vatnslögnin brast sé sú að lögnin hafi verið orðin verulega tærð og komin vel yfir líftíma sinn. X beri enga ábyrgð á viðhaldi lagnarinnar eða rorum innan fasteignarinnar og eigi því enga sök á því að lögnin gaf sig. Þá beri X enga ábyrgð á eftirliti eða könnun á ástandi lagna í fasteign M, enda sé það ekki hlutverk X að framkvæma sjálfstæðar úttektir á innri lögnum fasteigna. Að mati V verði því með engum hætti hægt að rekja orsök vatnstjónsins til háttsemi starfsmanns X, enda hafi hann sinnt starfi sínu með eðlilegum hætti. Í raun megi segja að skjót viðbrögð hans hafi komið í veg fyrir frekara tjón, þar sem hann gat skrífað fyrir vatnið strax eftir að lekinn kom fram. V telur því ósannað að X eða starfsmenn X hafi valdið tjóni M með einhverjum hætti, eða beri einhverja sök skv. almennum reglum skaðabótaréttar á tjóninu sem hér um ræðir.

Í viðbótarathugasemdum M, er að finna rök gegn framangreindum athugasemdum V. Bendir M m.a. á að málið snúist ekki um það hver beri ábyrgð á lögninni heldur snúi athugasemdirnar að vinnulagi og óvandvirkni starfsmanna X ekki síst þegar ástand lagnanna sé haft í huga. Telur M að í því liggi sökin. Vísar M m.a. til 4. og 5. gr. laga nr. 42/2000 um þjónustukaup í þessu sambandi.

Álit.

Ágreiningur þessa máls snýr að hugsanlegri skaðabótaábyrgð X á tjóni í húsnaði M. Möguleg skaðabótaábyrgð X byggir á því að sýnt sé fram á að M eigi skaðabótakröfu á hendur X á grundvelli annað hvort sakarreglunnar eða reglunnar um ábyrgð vinnuveitanda. Báðar þessar bótareglur gera það m.a. að skilyrði að M takist að sanna að hún hafi orðið fyrir tjóni sem rekja megi til saknæmrar háttsemi X eða starfsmanna sem X ber vinnuveitandaábyrgð á.

M byggir kröfu sína á því að tjónið verði rakið til ófaglegra vinnubragða af hálfu starfsmanna X. Hins vegar hefur M ekki lagt fram önnur gögn kröfu sinni til stuðnings en eigin frásögn af því sem hann telur að hafi farið úrskeiðis. Því liggja ekki fyrir nein þau sérfræðigögn í málinu sem nefndin telur að hægt sé að byggja þá niðurstöðu á að tjónið verði rakið til tiltekinna athafna eða athafnaleysis sem leiði til skaðabótaábyrgðar X. Eins og áður hefur komið fram ber M að sanna að hann hafi orðið fyrir tjóni sem rekja megi til sakar X eða starfsmanna X. M hefur ekki tekist sú sönnun og á því ekki rétt á að fá tjónið bætt úr ábyrgðartryggingu þeirri sem X er með hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu þeirri sem X er með hjá V.

Reykjavík, 15. júní 2026.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Lilja Ragnarsdóttir